

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

B. PROPOSICIONS DE LLEI

Proposició de llei d'ordenació de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn en la Comunitat Valenciana, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís (RE número 11.653)

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunió del dia 29 de gener de 2008, ha acordat admetre a tràmit la Proposició de llei d'ordenació de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn en la Comunitat Valenciana, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís (RE número 11.653).

D'acord amb el que disposen els articles 125.2 i 95.1 del RC, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de Les Corts* i la comunicació al Consell.

Palau de Les Corts
València, 29 de gener de 2008

La presidenta
María Milagrosa Martínez Navarro

Mónica Oltra i Jarque, portaveu del Grup Parlamentari Compromís, de conformitat amb el que estableixen els articles 124 i següents del Reglament de les Corts de la Comunitat Valenciana, presenta la Proposició de llei d'ordenació de les emissions de llum per a la recuperació i protecció del medi nocturn a la Comunitat Valenciana següent, i sol·licita la seua tramitació davant de les Corts Valencianes.

Proposició de Llei d'ordenació de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn a la Comunitat Valenciana

Exposició de motius

Si bé la contaminació atmosfèrica pel CO² emès per diverses activitats productives és la principal responsable de l'efecte hivernacle que amenaça l'equilibri climàtic de la terra, l'ús excessiu i irresponsable de l'energia elèctrica, entre altres usos abusius, en l'enllumenat d'exterior és causa d'una nova agressió mediambiental que amenaça ni més ni menys que d'eliminar la nit.

A fi de minimitzar la resplendor lluminosa nocturna, que suposa una despesa energètica innecessària, d'aconseguir la màxima eficiència energètica, i també de minimitzar l'alteració dels cicles biològics de determinades espècies animals, és necessari aconseguir que les instal·lacions d'enllumenat responguen a criteris coherents i racionals.

S'haurà d'actuar sobre les fonts de llum, limitant la lluminària la seua emissió cap a l'hemisferi superior, triant les de major rendiment i eficiència energètica; sobre la instal·lació, implantant el menor nombre de punts de llum que permeta aconseguir els nivells requerits, sense sobrepassar-los a causa de les variacions dels paràmetres elèctrics en el subministrament de l'energia; sobre els tipus de paviments de les calçades, limitant la reflexió cap a l'hemisferi superior; i igualment haurà de tenir-se en compte l'apagament, a determinades hores de la nit, d'il·lumina-

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

B. PROPOSICIONES DE LEY

Proposición de ley de ordenación del alumbrado para la protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís (RE número 11.653)

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 29 de enero de 2008, ha acordado admitir a trámite la Proposición de ley de ordenación del alumbrado para la protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís (RE número 11.653).

De acuerdo con lo dispuesto en los artículos 125.2 y 95.1 del RC, se ordena la publicación en el *Boletín Oficial de Les Corts* y la comunicación al Consell.

Palau de Les Corts
Valencia, 29 de enero de 2008

La presidenta
María Milagrosa Martínez Navarro

Mónica Oltra i Jarque, portavoz del Grupo Parlamentario Compromís, de conformidad con lo establecido en los artículos 124 y siguientes del Reglamento de las Corts de la Comunitat Valenciana, presenta la siguiente Proposición de ley de ordenación de las emisiones de luz para la recuperación y protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana, y solicita su tramitación ante las Cortes Valencianes.

Proposición de Ley de ordenación del alumbrado para la protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana

Exposición de motivos

Si bien la contaminación atmosférica por el CO² emitido por varias actividades productivas es la principal responsable del efecto invernadero que amenaza el equilibrio climático de la tierra, el uso excesivo e irresponsable de la energía eléctrica, entre otros usos abusivos, en el alumbrado de exteriores es causa de una nueva agresión medioambiental que amenaza ni más ni menos que de eliminar la noche.

Con el fin de minimizar el resplendor luminoso nocturno, que supone un gasto energético innecesario, de conseguir la máxima eficiencia energética, y también de minimizar la alteración de los ciclos biológicos de determinadas especies animales, es necesario conseguir que las instalaciones de alumbrado respondan a criterios coherentes y racionales.

Se deberá actuar sobre las fuentes de luz, limitando la luminaria su emisión hacia el hemisferio superior, eligiendo las de mayor rendimiento y eficiencia energética; sobre la instalación, implantando el menor número de puntos de luz que permita conseguir los niveles requeridos, sin sobrepassarlos a causa de las variaciones de los parámetros eléctricos en el suministro de la energía; sobre los tipos de pavimentos de las calzadas, limitando la reflexión hacia el hemisferio superior; e igualmente deberá tenerse en cuenta el apagado, a determinadas horas de la noche, de ilumina-

cions ornamentals, com la disminució dels nivells lluminosos, sense distorsionar la uniformitat, en les hores en què la intensitat del trànsit descendeix substancialment, sempre que quede garantida la seguretat dels usuaris.

S'haurà d'establir, igualment, un règim de funcionament que impliqui la regulació adequada de l'apagament i l'encesca de les instal·lacions, i evitar la prolongació innecessària dels períodes de funcionament, la implantació d'un sistema d'estabilització de la tensió subministrada, que eviti els consums innecessaris durant el funcionament i que disminueixi el flux lluminós emès en les hores en què descendeix substancialment la intensitat de trànsit, aconseguint un considerable estalvi energètic.

L'enllumenat exterior té la finalitat de contribuir a crear una vida ciutadana agradable, una disminució dels accidents, un augment del confort i fluïdesa de la circulació, augment de la visibilitat i seguretat per al vianant, seguretat dels edificis i béns del seu entorn com també el realç d'edificis i monuments, però tampoc no es preferirà que una il·luminació nocturna excessiva o defectuosa alteri l'alternança natural dels períodes de foscor nocturna, impedisca la visió del cel i produïska un consum innecessari d'energia. Una il·luminació racional satisfarà les prestacions lumíniques requerides minimitzant la contaminació aportada i el consum d'energia requerit.

Per un altre costat s'hauria d'establir un control especial sobre aquelles activitats d'oci o turístiques que per la seua mateixa naturalesa i nombre de persones que participen s'utilitza una il·luminació abusiva precisament per a afavorir comportaments consumistes. Sol ser habitual que a més de l'increment del soroll, les activitats lúdiques en la nostra societat, vinculades a activitats festives amb consum d'alcohol es fomenten amb nivells d'il·luminació exagerats ja que nivells més baixos de llum provoquen estats de relaxació més que d'eufòria. Per tant, controlar els nivells de llum té un efecte directe sobre altres aspectes de la contaminació en la nostra societat com és el soroll.

Totes aquestes raons, unides a la progressiva conscienciació ciutadana cap a la protecció del medi, justifiquen la necessitat regular, per mitjà d'aquesta llei, mecanismes que permeten donar resposta a la problemàtica que planteja una il·luminació nocturna inadequada, i a les formes de contaminació lumínica que se'n deriven, sense oblidar en cap moment la importància que l'enllumenat nocturn té com a element essencial per a la convivència ciutadana, per a la seguretat viària i també per a l'activitat comercial, turística i lúdica. Una regulació adequada de l'enllumenat nocturn ha de contribuir a millorar la qualitat de vida de la ciutadania, a les ciutats i als pobles de la nostra Comunitat.

Atenent recomanacions elaborades pel Comitè Espanyol d'Il·luminació i l'Institut per a la Diversificació i Estalvi de l'Energia (IDEA), adscrit al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comunicacions, aquesta proposició de llei determina la divisió del territori en diverses zones d'acord amb les característiques i especificitats de cadascuna, amb relació a la claredat lluminosa que pot ser admissible i, també, regula els aspectes relatius a les intensitats de brillantor permesa, al disseny i realització de l'enllumenat, així com l'establiment dels horaris de funcionament.

La llei estableix igualment les obligacions de les administracions públiques per a assegurar el compliment dels objectius que persegueix, fixa les ajudes econòmiques necessàries per a donar suport a les possibles operacions d'adaptació dels enllumenats existents a les noves prescripcions, regula el règim sancionador corresponent i propugna

ciones ornamentales, así como la disminución de los niveles luminosos, sin distorsionar la uniformidad, en las horas en que la intensidad del tráfico desciende sustancialmente, siempre que quede garantizada la seguridad de los usuarios.

Se deberá establecer, igualmente, un régimen de funcionamiento que implique la regulación adecuada del apagado y el encendido de las instalaciones, y evitar la prolongación innecesaria de los períodos de funcionamiento, la implantación de un sistema de estabilización de la tensión suministrada, que evite los consumos innecesarios durante el funcionamiento y que disminuya el flujo luminoso emitido en las horas en que desciende sustancialmente la intensidad de tráfico, consiguiendo un considerable ahorro energético.

El alumbrado exterior tiene la finalidad de contribuir a crear una vida ciudadana agradable, una disminución de los accidentes, un aumento del confort y fluidez de la circulación, aumento de la visibilidad y seguridad para el peatón, seguridad de los edificios y bienes de su entorno así como el realce de edificios y monumentos, pero tampoco se preferirá que una iluminación nocturna excesiva o defectuosa altere la alternancia natural de los períodos de oscuridad nocturna, impida la visión del cielo y produzca un consumo innecesario de energía. Una iluminación racional satisfará las prestaciones lumínicas requeridas minimizando la contaminación aportada y el consumo de energía requerido.

Por otro lado se debería establecer un control especial sobre aquellas actividades de ocio o turísticas que por su misma naturaleza y número de personas que participan se utiliza una iluminación abusiva precisament para favorecer comportamientos consumistas. Suele ser habitual que además del incremento del ruido, las actividades lúdicas en nuestra sociedad, vinculadas a actividades festivas con consumo de alcohol se fomentan con niveles de iluminación exagerados ya que niveles más bajos de luz provocan estados de relajación más que de euforia. Por lo tanto, controlar los niveles de luz tiene un efecto directo sobre otros aspectos de la contaminación en nuestra sociedad como es el ruido.

Todas estas razones, unidas a la progresiva concienciación ciudadana hacia la protección del medio, justifican la necesidad regular, por medio de la presente ley, mecanismos que permiten dar respuesta a la problemática que plantea una iluminación nocturna inadecuada, y a las formas de contaminación lumínica que se derivan de ella, sin olvidar en ningún momento la importancia que el alumbrado nocturno tiene como elemento esencial para la convivencia ciudadana, para la seguridad vial y también para la actividad comercial, turística y lúdica. Una regulación adecuada del alumbrado nocturno debe contribuir a mejorar la calidad de vida de la ciudadanía, en las ciudades y en los pueblos de nuestra Comunidad.

Atendiendo a recomendaciones elaboradas por el Comité Español de Iluminación y el Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía (IDEA), adscrito en el Ministerio de Industria, Turismo y Comunicaciones, esta proposición de ley determina la división del territorio en varias zonas de acuerdo con las características y especificidades de cada una, con relación a la claridad luminosa que puede ser admisible y, también, regula los aspectos relativos a las intensidades de brillantez permitida, al diseño y realización del alumbrado, así como el establecimiento de los horarios de funcionamiento.

La ley establece igualmente las obligaciones de las administraciones públicas para asegurar el cumplimiento de los objetivos que persigue, fija las ayudas económicas necesarias para dar apoyo a las posibles operaciones de adaptación de los alumbrados existentes a las nuevas prescripciones, regula el régimen sancionador correspondiente y

la realització de campanyes de conscienciació ciutadana envers la problemàtica ambiental que planteja la contaminació lumínica.

L'aplicació d'aquesta llei ha de servir per a avançar en el compromís global de la societat en la defensa i conservació del medi ambient, millorar l'eficiència energètica de les il·luminacions i aconseguir un desenvolupament sostenible.

CAPÍTOL I Disposicions generals

Article 1

Objecte

És objecte d'aquesta llei la regulació de la contaminació lumínica que poden produir i a l'eficiència energètica de les instal·lacions i els elements que emeten llum tant cap a l'exterior com cap a l'interior de les mateixes instal·lacions o elements.

Es tracta d'establir les condicions que han de complir les instal·lacions noves o antigues que emeten llum exterior, tant públiques com privades, situades a la Comunitat Valenciana, com també les mesures correctores a aplicar en les instal·lacions existents inadequades, a fi de millorar la protecció del medi ambient per mitjà d'un ús eficient i racional de l'energia que consumeixen i la reducció de la resplendor lluminosa nocturna, sense detriment de la seguretat que ha de proporcionar l'enllumenat als vianants, vehicles i propietats.

Article 2

Finalitats

Aquesta llei té com a finalitats:

A. Promoure l'eficiència energètica dels enllumenats exteriors per mitjà de l'estalvi d'energia, sense perjudici de la seguretat dels usuaris.

B. Mantenir al màxim possible les condicions naturals de les hores nocturnes, en benefici de la fauna, la flora i els ecosistemes en general.

C. Evitar la intrusió lumínica en l'entorn domèstic i, en tot cas, minimitzar les seues molèsties i els seus perjudicis.

D. Prevenir i corregir els efectes de la contaminació lumínica en la visió del cel.

E. Contribuir a complimentar la Directiva europea sobre gestió de residus i restricció de l'ús de substàncies perilloses en equips elèctrics i electrònics.

Article 3

Àmbit d'aplicació

Aquesta llei s'aplicarà, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, als projectes, memòries tècniques de disseny i obres d'enllumenat exterior, tant públics com privats, de noves instal·lacions, com també als projectes de remodelació o ampliació de les existents.

Article 4

Definicions

A l'efecte d'aquesta llei, s'aplicaran els conceptes arrel·legats, en cada moment, en el vocabulari electrònic en la part relativa a la luminotècnia.

propugna la realització de campanyes de conscienciació ciutadana hacia la problemàtica ambiental que planteja la contaminació lumínica.

La aplicació de la presente ley debe servir para avanzar en el compromiso global de la sociedad en la defensa y conservación del medio ambiente, mejorar la eficiencia energética de las iluminaciones y conseguir un desarrollo sostenible.

CAPÍTULO I Disposiciones generales

Artículo 1

Objeto

Es objeto de la presente ley la regulación de la contaminación lumínica que pueden producir y a la eficiencia energética de las instalaciones y los elementos que emiten luz tanto hacia el exterior como hacia el interior de las mismas instalaciones o elementos.

Se trata de establecer las condiciones que deben cumplir las instalaciones nuevas o antiguas que emiten luz exterior, tanto públicas como privadas, situadas en la Comunidad Valenciana, como también las medidas correctoras a aplicar en las instalaciones existentes inadecuadas, con el fin de mejorar la protección del medio ambiente por medio de un uso eficiente y racional de la energía que consumen y la reducción del resplandor luminoso nocturno, sin detrimento de la seguridad que debe proporcionar el alumbrado a los peatones, vehículos y propiedades.

Artículo 2

Finalidades

Esta ley tiene como finalidades:

A. Promover la eficiencia energética de los alumbrados exteriores por medio del ahorro de energía, sin perjuicio de la seguridad de los usuarios.

B. Mantener al máximo posible las condiciones naturales de las horas nocturnas, en beneficio de la fauna, la flora y los ecosistemas en general.

C. Evitar la intrusión lumínica en el entorno doméstico y, en todo caso, minimizar sus molestias y sus perjuicios.

D. Prevenir y corregir los efectos de la contaminación lumínica en la visión del cielo.

E. Contribuir a cumplimentar la Directiva europea sobre gestión de residuos y restricción del uso de sustancias peligrosas en equipos eléctricos y electrónicos.

Artículo 3

Ámbito de aplicación

Esta ley se aplicará, en el ámbito de la Comunidad Valenciana, a los proyectos, memorias técnicas de diseño y obras de alumbrado exterior, tanto públicos como privados, de nuevas instalaciones, como también a los proyectos de remodelación o ampliación de las existentes.

Artículo 4

Definiciones

Al efecto de la presente ley se aplicarán los conceptos recogidos, en cada momento, en el vocabulario electrónico en la parte relativa a la luminotecnica.

També a tals efectes i quant a l'ús a què és destinat l'enllumenat, s'entén per:

- a) Enllumenat exterior viari: el de les superfícies destinades al trànsit de vehicles.
- b) Enllumenat exterior per a vianants: el de les superfícies destinades al pas de persones.
- c) Enllumenat exterior viari i per a vianants: el de les superfícies destinades al trànsit de vehicles i al pas de persones.
- d) Enllumenat exterior ornamental: el de les superfícies enllumenades amb objectius estètics.
- e) Enllumenat exterior industrial: el de les superfícies destinades a una activitat industrial.
- f) Enllumenat exterior comercial i publicitari: el de les superfícies destinades a una activitat comercial o publicitària.
- g) Enllumenat exterior esportiu i recreatiu: el de les superfícies destinades a una activitat esportiva o recreativa.
- h) Enllumenat exterior de seguretat: el de les superfícies que cal vigilar i controlar.
- i) Enllumenat exterior d'edificis: el de les superfícies que, encara que formen part d'una finca de propietat privada, són externes a les edificacions.
- j) Enllumenat exterior d'equipaments: el de les superfícies que, encara que formen part d'un equipament, públic o privat, són externes a les edificacions.

Article 5

Exempcions d'aplicació

1. Estan exempts del compliment de les obligacions fixades per aquesta llei, en els supòsits i amb l'abast que siga fixat per via reglamentària:

- 1.1. Els aeroports i les instal·lacions ferroviàries.
- 1.2. Les instal·lacions de les forces i els cossos de seguretat i les instal·lacions de caràcter militar.
- 1.3. Els vehicles de motor circulant o maniobrant.

En general, les infraestructures la il·luminació de les quals estiga regulada per normes específiques destinades a garantir la seguretat de la ciutadania.

2. No obstant això, en els casos d'exempció el Consell promourà, per mitjà de convenis de col·laboració amb els organismes responsables, la consecució del nombre més gran possible dels fins d'aquesta llei que siguen compatibles amb l'activitat dels dits àmbits.

3. S'exclou de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei la llum produïda per combustió en el marc d'una activitat sotmesa a autorització administrativa o a altres formes de control administratiu, si no té finalitat d'il·luminació.

CAPÍTOL II

Règim regulador dels enllumenats

Article 6

Zonificació

1. Per a l'aplicació d'aquesta llei, el territori s'ha de dividir en zones, en funció de la vulnerabilitat a la contaminació lumínica.

2. La divisió del territori en zones s'ha d'establir per via reglamentària i s'ha d'ajustar a la zonificació següent:

Zona E1: àrees incloses en la xarxa d'espais naturals protegits o en àmbits territorials que hagen de ser objecte d'una protecció especial, per raó de les seues característiques.

También a tales efectos y en cuanto al uso a que es destinado el alumbrado, se entiende por:

- a) Alumbrado exterior viario: el de las superficies adscritas al tráfico de vehículos.
- b) Alumbrado exterior para peatones: el de las superficies adscritas al paso de personas.
- c) Alumbrado exterior viario y para peatones: el de las superficies adscritas al tráfico de vehículos y al paso de personas.
- d) Alumbrado exterior ornamental: el de las superficies alumbradas con objetivos estéticos.
- e) Alumbrado exterior industrial: el de las superficies adscritas a una actividad industrial.
- f) Alumbrado exterior comercial y publicitario: el de las superficies adscritas a una actividad comercial o publicitaria.
- g) Alumbrado exterior deportivo y recreativo: el de las superficies adscritas a una actividad deportiva o recreativa.
- h) Alumbrado exterior de seguridad: el de las superficies que hay que vigilar y controlar.
- i) Alumbrado exterior de edificios: el de las superficies que, aunque forman parte de una finca de propiedad privada, son externas a las edificaciones.
- j) Alumbrado exterior de equipamientos: el de las superficies que, aunque forman parte de un equipamiento, público o privado, son externas a las edificaciones.

Artículo 5

Exenciones de aplicación

1. Están exentos del cumplimiento de las obligaciones fijadas por la presente ley, en los supuestos y con el alcance que sea fijado por vía reglamentaria:

- 1.1. Los aeropuertos y las instalaciones ferroviarias.
- 1.2. Las instalaciones de las fuerzas y los cuerpos de seguridad y las instalaciones de carácter militar.
- 1.3. Los vehículos de motor circulando o maniobrando.

En general, las infraestructuras cuya iluminación esté regulada por normas específicas destinadas a garantizar la seguridad de la ciudadanía.

2. No obstante, en los casos de exención el Consell promoverá, por medio de convenios de colaboración con los organismos responsables, la consecució del número más grande posible de los fines de la presente ley que sean compatibles con la actividad de dichos ámbitos.

3. Se excluye del ámbito de aplicación de la presente ley la luz producida por combustión en el marco de una actividad sometida a autorización administrativa o a otras formas de control administrativo, si no tiene finalidad de iluminación.

CAPÍTULO II

Régimen regulador de los alumbrados

Artículo 6

Zonificación

1. Para la aplicación de la presente ley, el territorio se debe dividir en zonas, en función de la vulnerabilidad a la contaminación lumínica.

2. La división del territorio en zonas se debe establecer por vía reglamentaria y se debe ajustar a la siguiente zonificación:

Zona E1: áreas incluidas en la red de espacios naturales protegidos o en ámbitos territoriales que deban ser objeto de una protección especial, por razón de sus características.

ques naturals o del seu valor astronòmic especial, en les quals només es pot admetre una brillantor mínima.

Zona E2: àrees incloses en àmbits territorials que només admeten una brillantor reduïda, generalment fora de les àrees residencials urbanes o industrials.

Zona E3: àrees incloses en àmbits territorials que admeten un brillantor mitjana, normalment residencials urbanes.

Zona E4: genèricament àrees urbanes que inclouen zones residencials i per a usos comercials amb una elevada activitat durant la franja horària nocturna.

Punts de referència: punts pròxims a les àrees de valor astronòmic o natural especial per a cada un dels quals cal establir una regulació específica segons les àrees en què es troben. Les exigències d'il·luminació en cada zona s'establiran d'acord amb la distància al punt de referència.

3. Els ajuntaments establiran la zonificació en el seu terme municipal amb els nivells de protecció aprovats en virtut de l'apartat 2, llevat que concórreguen causes justificades, d'acord amb el que estiga regulat per reglament.

Article 7

Limitacions i prohibicions

1. El flux d'hemisferi superior instal·lat aplicable a les zones establides en virtut de l'article 6 s'ha de regular per via reglamentària, per a cada un dels usos especificats per l'article 4.2 i per a qualsevol altre ús que siga determinat per reglament.

2. Els nivells màxims de llum per a cada un dels usos especificats per l'article 4.2 s'han d'establir per via reglamentària, tenint en compte les recomanacions internacionals, amb mecanismes que permeten la seua adequació en cas de modificació de les recomanacions mencionades.

3. Els projectes d'instal·lació d'enllumenats que hagen de funcionar en horari nocturn han d'anar acompanyats d'una memòria que justifique la seua necessitat.

4. Els nivells màxims de llum establits en virtut de l'apartat 2 també són aplicables als enllumenats interiors, si produeixen intrusió lumínica cap a l'exterior.

5. Es prohibeixen:

– Les lluminàries amb un flux d'hemisferi superior que supere el 20% de l'emés, excepte en il·luminacions d'un interès especial, d'acord amb allò que s'ha determinat per via reglamentària.

– Les fonts de llum que, per mitjà de projectors convencionals o làsers, emeten per damunt del pla horitzontal, llevat que il·luminen elements d'un especial interès històric, d'acord amb el que siga determinat per via reglamentària.

– Els artefactes i dispositius aeris de publicitat nocturna.

– La il·luminació permanent de les pistes d'esquí.

– La il·luminació d'instal·lacions a falta de la memòria justificativa que exigeix l'apartat 3.

Article 8

Característiques de les instal·lacions i els aparells d'il·luminació

1. Les instal·lacions i els aparells d'il·luminació s'han de dissenyar i instal·lar de manera que es previnga la contaminació lumínica i s'afavoresca l'estalvi, l'ús adequat i l'aprofitament de l'energia, i han de comptar amb els components necessaris per a aquest fi.

2. S'han d'establir per via reglamentària les prescripcions aplicables als aparells d'il·luminació, d'acord, si es-

terísticas naturales o de su valor astronómico especial, en los que solo se puede admitir una brillantez mínima.

Zona E2: áreas incluidas en ámbitos territoriales que solo admiten una brillantez reducida, generalmente fuera de las áreas residenciales urbanas o industriales.

Zona E3: áreas incluidas en ámbitos territoriales que admiten un brillantez media, normalmente residenciales urbanas.

Zona E4: genéricamente áreas urbanas que incluyen zonas residenciales y para usos comerciales con una elevada actividad durante la franja horaria nocturna.

Puntos de referencia: puntos próximos a las áreas de valor astronómico o natural especial para cada uno de los cuales hay que establecer una regulación específica según las áreas en que se encuentran. Las exigencias de iluminación en cada zona se establecerán de acuerdo con la distancia al punto de referencia.

3. Los ayuntamientos establecerán la zonificación en su término municipal con los niveles de protección aprobados en virtud del apartado 2, salvo que concurren causas justificadas, de acuerdo con lo regulado por reglamento.

Artículo 7

Limitaciones y prohibiciones

1. El flujo de hemisferio superior instalado aplicable a las zonas establecidas en virtud del artículo 6 se debe regular por vía reglamentaria, para cada uno de los usos especificados por el artículo 4.2 y para cualquiera otro uso que sea determinado por reglamento.

2. Los niveles máximos de luz para cada uno de los usos especificados por el artículo 4.2 se deben establecer por vía reglamentaria, teniendo en cuenta las recomendaciones internacionales, con mecanismos que permiten su adecuación en caso de modificación de las recomendaciones mencionadas.

3. Los proyectos de instalación de alumbrados que deban funcionar en horario nocturno deben ir acompañados de una memoria que justifique su necesidad.

4. Los niveles máximos de luz establecidos en virtud del apartado 2 también son aplicables a los alumbrados interiores, si producen intrusión lumínica hacia el exterior.

5. Se prohíben:

– Las luminarias con un flujo de hemisferio superior que supere el 20% de lo emitido, excepto en iluminaciones de un interés especial, de acuerdo con lo que se ha determinado por vía reglamentaria.

– Las fuentes de luz que, mediante proyectores convencionales o láseres, emitan por encima del plano horizontal, salvo que iluminen elementos de un especial interés histórico, de acuerdo con lo que se determine por vía reglamentaria.

– Los artefactos y dispositivos aéreos de publicidad nocturna.

– La iluminación permanente de las pistas de esquí.

– La iluminación de instalaciones a falta de la memoria justificativa que exige el apartado 3.

Artículo 8

Características de las instalaciones y los aparatos de iluminación

1. Las instalaciones y los aparatos de iluminación se deben diseñar e instalar de manera que se previnga la contaminación lumínica y se favorezca el ahorro, el uso adecuado y el aprovechamiento de la energía, y deben contar con los componentes necesarios para este fin.

2. Se deben establecer por vía reglamentaria las prescripciones aplicables a los aparatos de iluminación, en fun-

cau, amb les zones establides de conformitat amb l'article 6 i dels nivells màxims fixats d'acord amb l'article 7, especialment pel que fa a:

- La inclinació i la direcció de les lluminàries, les característiques del tancament i la necessitat d'apantallar-les per a evitar valors excessius de flux d'hemisferi superior instal·lat, d'enlluernament o d'intrusió lumínica.

- El tipus de llums que cal utilitzar o d'ús preferent.

- Els sistemes de reducció del flux lluminós en horaris d'enllumenat restringit, si procedeix, i sempre l'estabilització de la tensió d'alimentació en els règims nominal i reduït, perquè les instal·lacions siguin eficients i en permeten l'ús adequat.

- Els equips, que seran de caràcter estàtic, estabilitzaran la tensió d'eixida en els règims nominal i reduït, per a tensions d'entrada compreses en l'entorn de 230 V $\pm$ 7%, amb una tolerància del $\pm$ 2% i permetran reduir el nivell d'il·luminació, uniformement, fins al 50%, tot això en capçalera de línia.

3. Els aparells d'enllumenat exterior que, de conformitat amb el que disposen els apartats 1 i 2, compleixen els requisits exigits pel que fa als components, el disseny, la instal·lació, l'angle d'implantació respecte a l'horitzontal i l'eficiència energètica, podran acreditar, per mitjà d'un distintiu homologat, la seua qualitat per a evitar la contaminació lumínica i estalviar energia.

4. S'han d'adoptar els programes de manteniment necessaris per a la conservació permanent de les característiques de les instal·lacions i els aparells d'il·luminació.

5. D'acord amb criteris d'estalvi energètic, s'ha de prioritzar en els enllumenats exteriors la utilització preferent de làmpades de vapor de sodi d'alta pressió (VSAP) i de baixa pressió (VSBP). Aquestes làmpades han de substituir les làmpades de vapor de mercuri en els processos de renovació de l'enllumenat públic, que han de tendir a la reducció de la potència instal·lada. Així es disminuirà la generació de residus perillosos i tòxics a l'acabar la vida útil de les làmpades.

Igualment es fomentarà la instal·lació d'equips estabilitzadors-reductors de tensió que, en eliminar les sobre tensions de subministrament, en facen més eficient la instal·lació i en permeten l'ús adequat.

Article 9

Característiques fotomètriques dels paviments

1. Sempre que les característiques constructives, composició i sistema d'execució resulten idònies respecte a la textura, resistència al lliscament, drenatge de la superfície, etcètera, en les calçades de les vies de trànsit es recomana utilitzar paviments les característiques i propietats reflectors de les quals resulten adequades per a les instal·lacions d'enllumenat públic.

2. En conseqüència, sempre que resulte factible, en les calçades de les vies de trànsit es recomana implantar paviments amb un coeficient de luminància mitjana o grau de lluminositat el més elevat possible i amb un baix factor especular.

Article 10

Règim estacional i horari d'usos de l'enllumenat

1. Durant les hores d'absència de llum natural, han d'encendre's tan sols les instal·lacions l'emissió de les quals estiga relacionada amb:

ció, en su caso, de las zonas establecidas de conformidad con el artículo 6 y de los niveles máximos fijados de acuerdo con el artículo 7, especialmente en lo que respecta a:

- La inclinación y la dirección de las luminarias, las características del cierre y la necesidad de apantallarlas para evitar valores excesivos de flujo de hemisferio superior instalado, de deslumbramiento o de intrusión lumínica.

- El tipo de luces que hay que utilizar o de uso preferente.

- Los sistemas de reducción del flujo luminoso en horarios de alumbrado restringido, si procede, y siempre la estabilización de la tensión de alimentación en los regímenes nominal y reducido, para que las instalaciones sean eficientes y permitan un uso adecuado de las mismas.

- Los equipos, que serán de carácter estático, estabilizarán la tensión de salida en los regímenes nominal y reducido, para tensiones de entrada comprendidas en el entorno de 230 V $\pm$ 7%, con una tolerancia del $\pm$ 2% y permitirán reducir el nivel de iluminación, uniformemente, hasta el 50%, todo eso en cabecera de línea.

3. Los aparatos de alumbrado exterior que, de conformidad con lo dispuesto en los apartados 1 y 2, cumplen los requisitos exigidos respecto a los componentes, el diseño, la instalación, el ángulo de implantación con respecto al horizontal y la eficiencia energética, podrán acreditar, por medio de un distintivo homologado, su calidad para evitar la contaminación lumínica y ahorrar energía.

4. Se deben adoptar los programas de mantenimiento necesarios para la conservación permanente de las características de las instalaciones y los aparatos de iluminación.

5. De acuerdo con criterios de ahorro energético, se debe priorizar en los alumbrados exteriores la utilización preferente de lámparas de vapor de sodio de alta presión (VSAP) y de baja presión (VSBP). Estas lámparas deben sustituir a las lámparas de vapor de mercurio en los procesos de renovación del alumbrado público, que deben tender a la reducción de la potencia instalada. Así se disminuirá la generación de residuos peligrosos y tóxicos al acabar la vida útil de las lámparas.

Igualmente se fomentará la instalación de equipos estabilizadores-reductores de tensión que, al eliminar las sobre tensiones de suministro, hagan más eficiente la instalación y permitan un uso adecuado de las mismas.

Artículo 9

Características fotométricas de los pavimentos

1. Siempre que las características constructivas, composición y sistema de ejecución resulten idóneas con respecto a la textura, resistencia al deslizamiento, drenaje de la superficie, etcétera, en las calzadas de las vías de tráfico, se recomienda utilizar pavimentos cuyas características y propiedades reflectoras resulten adecuadas para las instalaciones de alumbrado público.

2. En consecuencia, siempre que resulte factible, en las calzadas de las vías de tráfico se recomienda implantar pavimentos con un coeficiente de luminancia media o grado de luminosidad lo más elevado posible y con un bajo factor especular.

Artículo 10

Régimen estacional y horario de usos del alumbrado

1. Durante las horas de ausencia de luz natural, se deben encender tan solos las instalaciones cuya emisión esté relacionada con:

- Il·luminació per raons de seguretat.
  - Il·luminació de carrers, camins, vials, llocs de pas i, mentre siguin destinades a aquest ús, zones d'equipament i d'aparcament.
  - Usos comercials, industrials, agrícoles, esportius o recreatius, durant el temps d'activitat.
  - Il·luminació per altres motius justificats, que s'han de determinar per via reglamentària i s'han d'haver especificat en la memòria justificativa que exigeix l'article 7.3.
2. L'enllumenat de carrers i vials es reduirà, per disminució del flux emès per les fonts de llum, a determinades hores de la nit en què l'activitat ciutadana i la intensitat del trànsit disminueixen sensiblement.
3. Els criteris generals del règim estacional i horari d'usos de l'enllumenat exterior s'han de regular per via reglamentària. La regulació ha de tenir en compte les especificitats a què fan referència els apartats 1, 2 i 3 i ha de fixar els condicionants aplicables a la il·luminació en horari d'il·luminació restringida de monuments o d'altres elements d'un interès cultural, històric o turístic especial.
4. El que estableix aquest article també és aplicable als enllumenats interiors, tant els de propietat pública com els de propietat privada, si produeixen intrusió lumínica en l'exterior.

Article 11

Esdeveniments singulars i festes populars

1. Els ajuntaments han de regular un règim propi d'enllumenat per als esdeveniments nocturns singulars, festius, firals, esportius o culturals a l'aire lliure, que ha de compatibilitzar la prevenció de la contaminació lumínica i l'estalvi energètic amb les necessitats derivades dels esdeveniments mencionats.
2. Els ajuntaments també regularan un règim propi d'enllumenament per a les seues festes populars tradicionals.
3. En tots els casos d'aquest article la regulació d'aquests esdeveniments o festes populars no superarà en més del 25% la regulació d'enllumenament ordinari.

CAPÍTOL III

Actuacions de les administracions públiques

Article 12

Obligacions de les administracions públiques

- Les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, compliran i faran complir el següent:
- Que els enllumenats distribueixen la llum de la manera més efectiva i eficient i utilitzen la quantitat mínima d'energia per a satisfer els criteris d'enllumenat.
  - Que les lluminàries utilitzades seran tancades o apantallades, d'acord amb el que estableixen els articles 7 i 8.
  - Que els enllumenats exteriors es realitzen preferentment amb elements que tinguen acreditada la seua qualitat per a evitar la contaminació lumínica i estalviar energia, d'acord amb el que estableix l'article 8.3, i la mantinguen al llarg del temps.
  - Que els components dels enllumenats s'ajusten adequadament a les característiques dels usos i de la zona il·luminada i emeten, preferentment, en la zona de l'espectre visible de longitud d'ona llarga.
  - Que en els enllumenats de carrers i vials es redueix el flux en les hores en què l'activitat de la ciutat i la inten-

- Iluminación por razones de seguridad.
  - Iluminación de calles, caminos, viales, lugares de paso y, mientras estén adscritas a este uso, zonas de equipamiento y de aparcamiento.
  - Usos comerciales, industriales, agrícolas, deportivos o recreativos, durante el tiempo de actividad.
  - Iluminación por otros motivos justificados, que se deben determinar por vía reglamentaria y se deben haber especificado en la memoria justificativa que exige el artículo 7.3.
2. El alumbrado de calles y viales se reducirá, por disminución del flujo emitido por las fuentes de luz, a determinadas horas de la noche en las que la actividad ciudadana y la intensidad del tráfico disminuyen sensiblemente.
3. Los criterios generales del régimen estacional y horario de usos del alumbrado exterior se deben regular por vía reglamentaria. La regulación debe tener en cuenta las especificidades a las que hacen referencia los apartados 1, 2 y 3 y debe fijar los condicionantes aplicables a la iluminación en horario de iluminación restringida de monumentos o de otros elementos de un interés cultural, histórico o turístico especial.
4. Lo que establece este artículo también es aplicable a los alumbrados interiores, tanto los de propiedad pública como los de propiedad privada, si producen intrusión lumínica en el exterior.

Artículo 11

Acontecimientos singulares y fiestas populares

1. Los ayuntamientos deben regular un régimen propio de alumbrado para los acontecimientos nocturnos singulares, festivos, feriales, deportivos o culturales al aire libre, que debe compatibilizar la prevención de la contaminación lumínica y el ahorro energético con las necesidades derivadas de los acontecimientos mencionados.
2. Los ayuntamientos también regularán un régimen propio de alumbrado para sus fiestas populares tradicionales.
3. En todos los casos de este artículo la regulación de estos acontecimientos o fiestas populares no superará en más del 25% la regulación de alumbrado ordinario.

CAPÍTULO III

Actuaciones de las administraciones públicas

Artículo 2

Obligaciones de las administraciones públicas

- Las administraciones públicas, en el ámbito de sus competencias, cumplirán y harán cumplir lo siguiente:
- Que los alumbrados distribuyan la luz de la manera más efectiva y eficiente y utilicen la cantidad mínima de energía para satisfacer los criterios de alumbrado.
  - Que las luminarias utilizadas serán cerradas o apantalladas, de acuerdo con lo que establecen los artículos 7 y 8.
  - Que los alumbrados exteriores se realicen preferentemente con elementos que tengan acreditada su calidad para evitar la contaminación lumínica y ahorrar energía, de acuerdo con lo que establece el artículo 8.3, y la mantengan a lo largo del tiempo.
  - Que los componentes de los alumbrados se ajusten adecuadamente a las características de los usos y de la zona iluminada y emitan, preferentemente, en la zona del espectro visible de longitud de onda larga.
  - Que en los alumbrados de calles y viales se reduzca el flujo en las horas en las que la actividad de la ciudad y la

sitat de trànsit disminueix sensiblement, sense que per això es menyscabi la seguretat.

- Que els enllumenats es mantinguin apagats en horari d'enllumenat restringit, quan no siguin necessaris.
- Que les instal·lacions i els aparells d'il·luminació siguin sotmesos al manteniment adequat per a la conservació permanent de les seues característiques.

Article 13

Règim d'intervenció de l'administració

1. Les característiques dels enllumenats exteriors, ajustades a les disposicions d'aquesta llei i de la normativa que la desenvolupa, s'han de fer constar en els projectes tècnics annexos a la sol·licitud de llicència d'activitat i d'obres i en els projectes d'urbanització, sent preceptiva l'emissió d'informe previ a l'acord municipal sobre aquest aspecte, per part del departament competent del Consell.

2. El que estableix l'apartat 1 també és aplicable als enllumenats interiors si produeixen intrusió lumínica en l'exterior.

Article 14

Criteris per a la contractació administrativa

1. Les administracions públiques inclouran en els plecs de clàusules administratives d'obres, de serveis i de subministraments els requisits que ha de complir necessàriament l'enllumenat exterior per a ajustar-se als criteris de prevenció i correcció de la contaminació lumínica establits per aquesta llei i per la normativa que la desenvolupa. Igualment, hauran de complir-se aquests criteris en les contractacions que es realitzen contra factura.

2. El distintiu homologat a què es refereix l'article 8.3 per als aparells d'il·luminació acredita que compleixen els requisits fixats per l'apartat 1 a l'efecte de la contractació administrativa.

3. Les construccions, les instal·lacions i els habitatges que requereixen il·luminació en horari d'enllumenat restringit han de presentar a l'administració pública competent una memòria que justifique la seua necessitat. En tot cas, el projecte d'enllumenat s'ha d'ajustar, al màxim, als criteris de prevenció de la contaminació lumínica i eficiència energètica.

Article 15

Construccions finançades amb fons públics

Els projectes d'enllumenat exterior en construccions, instal·lacions i habitatges finançats amb fons públics s'han d'ajustar necessàriament als criteris de prevenció de la contaminació lumínica i eficiència energètica que estableix aquesta llei.

CAPÍTOL IV Règim econòmic

Article 16

Règim d'ajudes

1. S'establiran línies d'ajudes específiques per a promoure l'adaptació dels enllumenats exteriors existents inadeguats a les prescripcions d'aquesta llei.

intensidad de tráfico disminuya sensiblemente, sin que por eso se menoscabe la seguridad.

- Que los alumbrados se mantengan apagados en horario de alumbrado restringido, cuando no sean necesarios.
- Que las instalaciones y los aparatos de iluminación sean sometidos al mantenimiento adecuado para la conservación permanente de sus características.

Artículo 13

Régimen de intervención de la administración

1. Las características de los alumbrados exteriores, ajustadas a las disposiciones de la presente ley y de la normativa que la desarrolle, se deben hacer constar en los proyectos técnicos anexos a la solicitud de licencia de actividad y de obras y en los proyectos de urbanización, siendo preceptiva la emisión de informe previo al acuerdo municipal sobre este aspecto, por parte del departamento competente del Consell.

2. Lo establecido el apartado 1 también es aplicable a los alumbrados interiores si producen intrusión lumínica en el exterior.

Artículo 14

Criterios para la contratación administrativa

1. Las administraciones públicas incluirán en los pliegos de cláusulas administrativas de obras, de servicios y de suministros los requisitos que debe cumplir necesariamente el alumbrado exterior para ajustarse a los criterios de prevención y corrección de la contaminación lumínica establecidos por la presente ley y por la normativa que la desarrolle. Igualmente, deberán cumplirse estos criterios en las contrataciones que se realizan contra factura.

2. El distintivo homologado al que se refiere el artículo 8.3 para los aparatos de iluminación acredita que cumplen los requisitos fijados por el apartado 1 a los efectos de la contratación administrativa.

3. Las construcciones, las instalaciones y las viviendas que requieren iluminación en horario de alumbrado restringido deben presentar a la administración pública competente una memoria que justifique su necesidad. En todo caso, el proyecto de alumbrado se debe ajustar, al máximo, a los criterios de prevención de la contaminación lumínica y eficiencia energética.

Artículo 15

Construcciones financiadas con fondos públicos

Los proyectos de alumbrado exterior en construcciones, instalaciones y viviendas financiadas con fondos públicos se deben ajustar necesariamente a los criterios de prevención de la contaminación lumínica y eficiencia energética que establece la presente ley.

CAPÍTULO IV Régimen económico

Artículo 16

Régimen de ayudas

1. Se establecerán líneas de ayudas específicas para promover la adaptación de los alumbrados exteriores existentes inadecuados a las prescripciones de la presente ley.

2. Per a l'atorgament de les ajudes a què es refereix l'apartat 1, és criteri preferent el fet que l'enllumenat estiga dins d'una zona E1 o un punt de referència.

3. Les sol·licituds que es formulen per a rebre les ajudes a què es refereix l'apartat 1 es presentaran acompanyades del projecte tècnic de la modificació, que incloga el pressupost corresponent, amb valoració individualitzada de l'amortització i període d'amortització de cada instal·lació.

CAPÍTOL V Règim sancionador

Article 17

Infraccions sancionables

Constitueixen infracció administrativa les accions i les omissions que contravenen a les obligacions que estableix aquesta llei, d'acord amb la tipificació i la graduació que estableix l'article següent.

Article 18

Tipificació

1. Són infraccions lleus les accions o les omissions següents:

- Vulnear dins d'un marge de fins a dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat.
- Excedir el 20% i fins al 30% el flux d'hemisferi superior emès.
- Infringir per acció o per omisió qualsevol altra determinació d'aquesta llei o de la reglamentació que la desenvolupa, llevat que s'incorregi en una infracció greu o molt greu.
- Instal·lar lluminàries o fonts de llum contravenint el que disposa l'article 7.5.A i b.

2. Són infraccions greus les accions o les omissions següents:

- Vulnear per més de dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat.
- Excedir el 30% el flux d'hemisferi superior emès.
- Instal·lar aparells d'il·luminació que no compleixin els requisits establits per aquesta llei i per la normativa que la desenvolupa.
- Dur a terme una modificació de l'enllumenat exterior que alteri la seua intensitat, el seu espectre o el flux d'hemisferi superior instal·lat de manera que deixen de complir les prescripcions d'aquesta llei o de la normativa que la desenvolupa.

- Cometre dins d'una zona E1 o en un punt de referència una infracció tipificada com lleu.

- Obstruir l'activitat de control o d'inspecció de l'administració.

- Cometre dues o més infraccions lleus en el termini d'un any.

3. Són infraccions molt greus les accions o les omissions següents:

- Cometre una infracció tipificada com greu, si causa un perjudici important al medi, segons valoració a establir per desenvolupament reglamentari.

- Cometre dins d'una zona E1 o en un punt de referència una infracció tipificada com greu.

2. Para el otorgamiento de las ayudas a que se refiere el apartado 1, es criterio preferente el hecho de que el alumbrado esté dentro de una zona E1 o un punto de referencia.

3. Las solicitudes que se formulan para recibir las ayudas a las que se refiere el apartado 1 se presentarán acompañadas del proyecto técnico de la modificación, que incluya el presupuesto correspondiente, con valoración individualizada de la amortización y período de amortización de cada instalación.

CAPÍTULO V Régimen sancionador

Artículo 17

Infracciones sancionables

Constituyen infracción administrativa las acciones y las omisiones que contravienen a las obligaciones que establece la presente ley, de acuerdo con la tipificación y la graduación que establece el artículo siguiente.

Artículo 18

Tipificación

1. Son infracciones leves las siguientes acciones u omisiones:

- Vulnear dentro de un margen de hasta dos horas el régimen horario de uso del alumbrado.
- Exceder el 20% y hasta el 30% el flujo de hemisferio superior emitido.
- Infringir por acción o por omisión cualquiera otra determinación de la presente ley o de la reglamentación que la desarrolle, salvo que se incurra en una infracción grave o muy grave.
- Instalar luminarias o fuentes de luz contraviniendo lo dispuesto en el artículo 7.5 A y b.

2. Son infracciones graves las acciones o las siguientes omisiones:

- Vulnear por más de dos horas el régimen horario de uso del alumbrado.
- Exceder el 30% el flujo de hemisferio superior emitido.
- Instalar aparatos de iluminación que no cumplan los requisitos establecidos por la presente ley y por la normativa que la desarrolle.
- Llevar a cabo una modificación del alumbrado exterior que altere su intensidad, su espectro o el flujo de hemisferio superior instalado de manera que dejen de cumplir las prescripciones de la presente ley o de la normativa que la desarrolle.

- Cometer dentro de una zona E1 o en un punto de referencia una infracción tipificada como leve.

- Obstruir la actividad de control o de inspección de la administración.

- Cometer dos o más infracciones leves en el plazo de un año.

3. Son infracciones muy graves las siguientes acciones o omisiones:

- Cometer una infracción tipificada como grave, si causa un perjuicio importante al medio, según valoración a establecer por desarrollo reglamentario.

- Cometer dentro de una zona E1 o en un punto de referencia una infracción tipificada como grave.

– Cometre dues o més infraccions greus en el termini d'un any.

Article 19

Quantia de les sancions

1. Les infraccions lleus se sancionen amb multes de 150 euros a 600 euros.
2. Les infraccions greus se sancionen amb multes de 601 euros a 3.000 euros.
3. Les infraccions molt greus se sancionen amb multes de 3.001 euros a 60.000 euros.
4. En el cas d'infraccions greus i molt greus, junt amb la multa podrà, en els casos en què siga procedent per a assegurar el compliment dels objectius d'aquesta llei, imposar-se alguna de les sancions següents:
  - Clausura definitiva, total o parcial, de les instal·lacions.
  - Clausura temporal, total o parcial, de les instal·lacions per un període no superior a cinc anys.
  - Revocació de l'autorització o suspensió d'aquesta per un període no superior a cinc anys.

Article 20

Òrgans competents

1. La competència d'inspecció i denúncia de les infraccions que es produeixen als preceptes i obligacions establits en aquesta llei s'atribueix a aquelles administracions a què, reglamentàriament, se'ls assigne el compliment i l'exigència de compliment d'allò que s'ha preceptuat en aquesta llei.
2. Igualment serà l'administració que ha realitzat la inspecció i la denúncia la que inicialment té atribuïda la competència per a iniciar el procediment sancionador que reglamentàriament s'establezca.
3. En tot cas, serà el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme l'òrgan competent per a l'inici i la tramitació del procediment sancionador de les infraccions tipificades com molt greus en aquesta llei.

Article 21

Remissió del règim sancionador

En allò no previst en els articles anteriors, s'aplicarà el règim sancionador contingut en la Llei de protecció ambiental de la Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Enllumenats exteriors existents inadequats

Els enllumenats exteriors existents inadequats a l'entrada en vigor d'aquesta llei poden mantenir inalterades les seues condicions tècniques, en els termes que estableix la disposició transitòria primera, però han d'ajustar el règim d'usos horaris a què determinen aquesta llei i la normativa que la desenvolupe.

Segona

Modificacions d'enllumenat exterior

Si posteriorment a l'entrada en vigor d'aquesta llei es du a terme una modificació substancial d'un enllumenat exte-

– Cometer dos o más infracciones graves en el plazo de un año.

Artículo 19

Cuantía de las sanciones

1. Las infracciones leves se sancionan con multas de 150 euros a 600 euros.
2. Las infracciones graves se sancionan con multas de 601 euros a 3.000 euros.
3. Las infracciones muy graves se sancionan con multas de 3.001 euros a 60.000 euros.
4. En el caso de infracciones graves y muy graves, junto a la multa podrá, en los casos en que sea procedente para asegurar el cumplimiento de los objetivos de la presente ley, imponerse alguna de las siguientes sanciones:
  - Clausura definitiva, total o parcial, de las instalaciones.
  - Clausura temporal, total o parcial, de las instalaciones por un período no superior a cinco años.
  - Revocación de la autorización o suspensión de esta por un período no superior a cinco años.

Artículo 20

Órganos competentes

1. La competencia de inspección y denuncia de las infracciones que se produzcan en los preceptos y obligaciones establecidos en la presente ley se atribuye a aquellas administraciones a las que, reglamentariamente, se les asigne el cumplimiento y la exigencia de cumplimiento de lo que se ha preceptuado en la presente ley.
2. Igualmente será la administración que ha realizado la inspección y la denuncia la que inicialmente tiene atribuida la competencia para iniciar el procedimiento sancionador que reglamentariamente se establezca.
3. En todo caso, será el Departamento de Industria, Comercio y Turismo el órgano competente para el inicio y la tramitación del procedimiento sancionador de las infracciones tipificadas como muy graves en la presente ley.

Artículo 21

Remisión del régimen sancionador

En lo no previsto en los artículos anteriores, se aplicará el régimen sancionador contenido en la Ley de protección ambiental de la Comunidad Valenciana.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera

Alumbrados exteriores existentes inadecuados

Los alumbrados exteriores existentes inadecuados a la entrada en vigor de la presente ley pueden mantener inalteradas sus condiciones técnicas, en los términos que establece la disposición transitoria primera, pero deben ajustar el régimen de usos horarios los que determinan la presente ley y la normativa que la desarrolle.

Segunda

Modificaciones de alumbrado exterior

Si posteriormente a la entrada en vigor de la presente ley se lleva a cabo una modificación sustancial de un alumbrado

rior que afecta la seua intensitat o al flux d'hemisferi superior instal·lat, aquesta s'haurà d'ajustar, en tot cas, a les prescripcions de la llei i de la normativa que la desenvolupe.

Tercera

Altres alteracions de la claredat

El desenvolupament reglamentari d'aquesta llei ha de tenir en compte, d'acord amb els seus requisits i els seus principis, les alteracions de la claredat natural causades per l'activitat humana, a més de la instal·lació d'enllumenats, que puguin derivar en formes de contaminació lumínica.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Adaptació d'enllumenats existents

Els enllumenats exteriors existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han d'adaptar a les seues prescripcions i a la normativa que la desenvolupe en els terminis que siguen fixats per via reglamentària, que en cap cas poden sobrepassar el període de huit anys, a comptar des de la susdita entrada en vigor, i que s'han de determinar atenent, entre altres, als criteris següents:

- Els usos de l'enllumenat.
- La classificació de la zona en què s'emplaça l'enllumenat.
- Els perjudicis que causa l'enllumenat per al medi o per a la ciutadania.
- La magnitud de les reformes que s'hagen de dur a terme.
- L'eficiència energètica de l'enllumenat.
- Els costos econòmics de l'adaptació.

Segona

Col·laboració amb les entitats locals

El Consell, per mitjà del règim d'ajudes regulat per l'article 15 i dels altres mecanismes pressupostaris pertinents, col·laborarà amb les entitats locals per a garantir l'adaptació dels enllumenats públics a les prescripcions d'aquesta llei.

Tercera

Termini per al compliment de l'article 13.3

L'obligació establida en l'article 13.3 d'aquesta llei s'exigirà en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Campanyes de difusió

El departament competent en matèria de medi ambient promourà campanyes de difusió i conscienciació ciutadana amb relació a la problemàtica que comporta la contaminació lumínica.

exterior que afecte su intensidad o al flujo de hemisferio superior instalado, esta se deberá ajustar, en todo caso, a las prescripciones de la ley y de la normativa que la desarrolle.

Tercera

Otras alteraciones de la claridad

El desarrollo reglamentario de la presente ley debe tener en cuenta, de acuerdo con sus requisitos y sus principios, las alteraciones de la claridad natural causadas por la actividad humana, además de la instalación de alumbrados, que puedan derivar en formas de contaminación lumínica.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera

Adaptación de alumbrados existentes

Los alumbrados exteriores existentes a la entrada en vigor de la presente ley se deben adaptar a sus prescripciones y a la normativa que la desarrolle en los plazos que sean fijados por vía reglamentaria, que en ningún caso pueden sobrepassar el período de ocho años, a contar desde dicha entrada en vigor, y que se deben determinar atendiendo, entre otros, a los siguientes criterios:

- Los usos del alumbrado.
- La clasificación de la zona en que se emplaza el alumbrado.
- Los perjuicios que causa el alumbrado para el medio o para la ciudadanía.
- La magnitud de las reformas que se deban llevar a cabo.
- La eficiencia energética del alumbrado.
- Los costes económicos de la adaptación.

Segunda

Colaboración con las entidades locales

El Consell, por medio del régimen de ayudas regulado por el artículo 15 y de los otros mecanismos presupuestarios pertinentes, colaborará con las entidades locales para garantizar la adaptación de los alumbrados públicos a las prescripciones de la presente ley.

Tercera

Plazo para el cumplimiento del artículo 13.3

La obligación establecida en el artículo 13.3 de la presente ley se exigirá en el plazo de un año desde la entrada en vigor de la misma.

DISPOSICIONES FINALES

Primera

Campañes de difusió

El departamento competente en materia de medio ambiente promoverá campañas de difusión y concienciación ciudadana con relación a la problemática que comporta la contaminación lumínica.

Segona*Desenvolupament reglamentari*

El Consell procedirà al desenvolupament reglamentari d'aquesta llei en el termini de sis mesos.

Tercera*Modificacions legislatives*

Es modifica la Llei 11/1994, de 27 de desembre de la Generalitat Valenciana d'espais naturals protegits.

L'article 23 quedarà redactat de la manera següent:

1. Els terrenys situats en l'interior dels espais naturals protegits estaran subjectes a servitud forçosa d'instal·lació de senyals d'acord amb el que preveu aquest article.

2. La Conselleria de Medi Ambient declararà i imposarà les servituds, amb audiència prèvia dels interessats, quan siga necessari per a la instal·lació de senyals relatius a la identificació dels espais naturals protegits.

3. La servitud d'instal·lació de senyals comportarà la servitud de pas necessària per a procedir a la dita instal·lació i garantir l'accés per a la seua conservació, manteniment i reposició.

4. Les indemnitzacions a què done lloc la imposició d'aquestes servituds s'establiran d'acord amb la Llei d'expropiació forçosa, tenint en compte el valor dels terrenys ocupats i els danys i perjudicis ocasionats.

Es modifica l'article 52 que queda redactat de la manera següent:

Article cinquanta-dos. Infraccions

23. Tindrà la consideració d'infracció administrativa, d'acord amb el que preveu aquesta llei, qualsevol acció o omisió que afecte un espai natural protegit i consistesca en:

24. Utilització de mitjans sonors o lumínics que exceden els establits com a màxims per als espais naturals protegits arreglats en la Llei 11/1994.

25. Alteració per enllumenat de les condicions de l'hàbitat i comportament d'animals o plantes dins de l'espai natural protegit inclosos en la Llei 11/1994.

26. Destrucció o alteració de l'hàbitat i conducta protegides per qualsevol mitjà inclòs per enllumenat directe o indirecte, d'espècies en perill d'extinció o vulnerables a l'alteració del seu hàbitat o espècies sensibles o d'interès especial, en particular del lloc de reproducció, hibernació, repòs, camp o alimentació, i les zones d'especial protecció per a la flora i fauna silvestres.

27. Realització de construccions, instal·lació de cartells de propaganda, enllumenat artificial o altres elements semblants, abocadors o dipòsits de materials o ferralla, que limiten el camp visual, trenquen l'harmonia del paisatge o desfiguren les perspectives en espais naturals o el seu entorn o en contra del que disposen els instruments d'ordenació ambiental que preveu aquesta llei.

28. Activitats que suposen dany o risc per a la conservació de les coves i els seus valors naturals o culturals inclosa l'exposició a enllumenat artificial.

29. Acampada, encendre foc, celebració d'actes multitudinaris, fora dels llocs expressament autoritzats, particularment quan s'utilitze il·luminació artificial i, en general, el comportament incívic que supose risc per a la conservació dels valors ambientals o dificulte el seu gaudi i utilització per als altres.

Segunda*Desarrollo reglamentario*

El Consell procedirà al desenvolupament reglamentari de la presente ley en el plazo de seis meses.

Tercera*Modificaciones legislativas*

Se modifica la Ley 11/1994, de 27 de diciembre de la Generalitat Valenciana de espacios naturales protegidos.

El artículo 23 quedará redactado de la manera siguiente:

1. Los terrenos situados en el interior de los espacios naturales protegidos estarán sujetos a servidumbre forzosa de instalación de señales de acuerdo a lo previsto en este artículo.

2. La Conselleria de Medio Ambiente declarará e impondrá las servidumbres, previa audiencia de los interesados, cuando sea necesario para la instalación de señales relativas a la identificación de los espacios naturales protegidos.

3. La servidumbre de instalación de señales comportará la servidumbre de paso necesaria para proceder a dicha instalación y garantizar el acceso para su conservación, mantenimiento y reposición.

4. Las indemnizaciones a que dé lugar la imposición de estas servidumbres se establecerán de acuerdo con la Ley de expropiación forzosa, teniendo en cuenta el valor de los terrenos ocupados y los daños y perjuicios ocasionados.

Se modifica el artículo 52 que queda redactado de la siguiente manera:

Artículo cincuenta-dos. Infracciones

23. Tendrá la consideración de infracción administrativa, conforme a lo previsto en la presente ley, cualquier acción u omisión que afecte a un espacio natural protegido y consista en:

24. Utilización de medios sonoros o lumínicos que excedan los establecidos como máximos para los espacios naturales protegidos recogidos en la Ley 11/1994.

25. Alteración por alumbrado de las condiciones del hábitat y comportamiento de animales o plantas dentro del espacio natural protegido incluidos en la Ley 11/1994.

26. Destrucción o alteración del hábitat y conducta protegidas por cualquier medio incluido por alumbrado directo o indirecto, de especies en peligro de extinción o vulnerables a la alteración de su hábitat o especies sensibles o de interés especial, en particular del lugar de reproducción, hibernación, reposo, campo o alimentación, y las zonas de especial protección para la flora y fauna silvestres.

27. Realización de construcciones, instalación de carteles de propaganda, alumbrado artificial u otros elementos semejantes, vertederos o depósitos de materiales o chatarra, que limiten el campo visual, rompan la armonía del paisaje o desfiguren las perspectivas en espacios naturales o su entorno o en contra de lo dispuesto en los instrumentos de ordenación ambiental que prevé la presente ley.

28. Actividades que suponen daño o riesgo para la conservación de las cuevas y sus valores naturales o culturales incluida la exposición a alumbrado artificial.

29. Acampada, encender fuego, celebración de actos multitudinarios, fuera de los lugares expresamente autorizados, particularmente cuando se utilice iluminación artificial y, en general, el comportamiento incívico que suponga riesgo para la conservación de los valores ambientales o dificulte su disfrute y utilización para los otros.

Cuarta*Actualització de multes*

Es faculta el Consell per a actualitzar mitjançant un decret les multes fixades per aquesta llei, d'acord amb les variacions de l'índex de preus al consum.

Cinquena*Distintiu homologat*

En el termini que estableix la disposició final segona per al desenvolupament reglamentari d'aquesta llei, el departament competent ha de determinar els requisits per a atorgar el distintiu homologat a què es refereix l'article 8.3.

Sisena*Entrada en vigor*

Aquesta llei entrarà en vigor als tres mesos de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Les Corts, 3 de gener de 2008
Mónica Oltra i Jarque

E. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ**4. Proposicions no de llei i altres proposicions****Proposicions no de llei de tramitació especial d'urgència RE números 11.621, 12.798 i 12.832. Correcció d'errades**

Advertida una errada en el *Butlletí Oficial de Les Corts* número 43, se'n procedeix a la correcció:

Cal suprimir les proposicions no de llei de tramitació especial d'urgència següents que hi han aparegut publicades:

—Proposició no de llei de tramitació especial d'urgència sobre la supressió del cànon digital indiscriminat, presentada pel Grup Parlamentari Popular (RE número 11.621).

—Proposició no de llei de tramitació especial d'urgència sobre l'aplicació a la Comunitat Valenciana del Pla per al suport de l'emancipació dels joves i foment del lloguer, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 12.798).

—Proposició no de llei de tramitació especial d'urgència sobre l'increment del pressupost i el personal de les unitats tècniques territorials de la Conselleria d'Educació, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 12.832).

Cuarta*Actualización de multas*

Se faculta al Consell para actualizar mediante un decreto las multas fijadas por la presente ley, de acuerdo con las variaciones del índice de precios al consumo.

Quinta*Distintivo homologado*

En el plazo que establece la disposición final segunda para el desarrollo reglamentario de la presente ley, el departamento competente debe determinar los requisitos para otorgar el distintivo homologado al que se refiere el artículo 8.3.

Sexta*Entrada en vigor*

Esta ley entrará en vigor a los tres meses de su publicación en el *Diario Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Les Corts, 3 de enero de 2008
Mónica Oltra i Jarque

E. PROPUESTAS DE RESOLUCIÓN**4. Proposiciones no de ley y otras proposiciones****Proposiciones no de ley de tramitación especial de urgencia RE números 11.621, 12.798 y 12.832. Corrección de errores**

Advertido un error en el *Boletín Oficial de Les Corts* número 43, se procede a su corrección:

Hay que suprimir las siguientes proposiciones no de ley de tramitación especial de urgencia que han aparecido publicadas:

—Proposición no de ley de tramitación especial de urgencia sobre la supresión del canon digital indiscriminado, presentada por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 11.621).

—Proposición no de ley de tramitación especial de urgencia sobre la aplicación en la Comunitat Valenciana del Plan para el apoyo de la emancipación de los jóvenes y fomento del alquiler, presentada por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 12.798).

—Proposición no de ley de tramitación especial de urgencia sobre el incremento del presupuesto y el personal de las unidades técnicas territoriales de la Conselleria de Educación, presentada por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 12.832).